

Amersfoort op de Kaart

Vanaf 25 maart zijn twee unieke verzamelingen van Amersfoortse afbeeldingen op één internetpagina te vinden. Met de geschiedenis van honderd plekken en soms met filmpjes of ingesproken herinneringen. En iedereen mag daar ook zelf aan toevoegen! Een cadeau van Archief Eemland en Museum Flehite aan de jarige stad.

door GERARD RAVEN

DOEL

Waarom deze website?

ALICE VAN DIEPEN, directeur van Archief Eemland: 'Doel is om langs digitale weg een groter publiek te enthousiasmeren voor de geschiedenis van Amersfoort. Door die concreet te verbinden aan bekende plaatsen in je stad, je wijk of straat, komt die geschiedenis dichterbij.'

plaats is waar mensen zoeken naar informatie.'

GROOT PROJECT

Al een jaar of tien geleden hebben de twee instellingen de intentie uitgesproken om de beeldcollecties samen te presenteren. Toen waren de technische en financiële mogelijkheden nog niet zover. Het project bleek ook groter dan we toen hadden kunnen vermoeden. Dankzij het stadsfeest werd het moge-

Met de alom bekende applicatie van *Google Maps* kunnen we de historische informatie op een eigentijdse manier tonen. Daarnaast maken archief en museum voor het eerst gebruik van een interactieve toepassing. Bezoekers van de site worden opgeroepen eigen informatie in tekst en beeld toe te voegen en zo gezamenlijk te werken aan een grote digitale collectie van de stad.'

Is zo'n groot project nog wel te doen in zo'n druk jaar als 2009?

GÜL DOLAP-YAVUZ, projectcoördinator: 'Het is heel erg uitdagend om aan zo'n groot project mee te werken. Als coördinator ben je de spin in het web. Je bent verantwoordelijk voor het voorbereiden en begeleiden van de uit te voeren werkzaamheden. Ik heb veel contact met mensen en voer zelf ook verschillende dingen uit. Die afwisseling maakt het heel leuk. Af en toe kan het best stressvol zijn, maar als ik dan alles tot een goed einde heb gebracht, is het meer dan de moeite waard!'

ZOEKEN MET EEN KAART

Hoe werkt het nu precies?

LYDIA EDELKOORT, educatief medewerker van Museum Flehite: 'De eigen leefomgeving is voor velen een eerste kennismaking met erfgoed. Want ook de nieuwste wijk Vathorst heeft een verleden. Dat verleden is zichtbaar in de straat, voor wie het zien kan. Maar door deze Amersfoortse zoekkaart zal dat verleden voor iedereen toegankelijk zijn. Door een plek op de wijkkaart aan te klikken ontdek je hoe het er

En waarom juist nu?

'Het jubileumjaar is een logisch moment om dit te doen. De ambitie achter de historische dimensie van het feest is om op zoveel mogelijk verschillende manieren inwoners van Amersfoort in contact te brengen met de stedelijke geschiedenis. Een digitaal product hoort daar zeker bij, omdat dat de eerste

lijk een projectgroep in te stellen met extra personeel en een ervaren webbureau, ab-c media.

Alice van Diepen: 'De beeld- en geluidcollecties van Archief Eemland en Museum Flehite zijn gekoppeld aan fysieke plekken in de stad. 750 Jaar geschiedenis is omvangrijk.

vroeger op die plek heeft uitgezien: op een tekening, een schilderij of een foto.'

Wat is het voordeel van zoeken met een kaart?

'Dat is voor een amateur-gebruiker (bijvoorbeeld een scholier) veel eenvoudiger dan het intypen van een abstracte term in een zoekmachine. De kaart legt een duidelijk zichtbare en directe relatie tussen een plek in de stad en een afbeelding. De Amersfoortse zoek-kaart kan ook een verbinding leggen tussen verschillende plekken in de stad die een gezamenlijk verleden hebben. Zo zullen onderdelen van de eerste stadsmuur in de bebouwing van de Muurhuizen duidelijk zichtbaar worden. Je kunt overigens daarnaast ook met een trefwoord zoeken.'

MET PLEZIER GRASDUINEN

Hoe heb je kunnen profiteren van eerdere ervaring met het web?

ARJAN DEN BOER van ab-c media: 'De uitdaging van de digitale kaart is om alle informatie zo gebruiksvriendelijk mogelijk te ontsluiten. Veel bestaande geografische informatiesystemen of websites die daarop gebaseerd zijn, zijn te ingewikkeld voor de gebruiker. Op de landelijke site watwaswaar.nl bijvoorbeeld zie je door de bomen het bos niet meer. Door Google Maps te gebruiken maken we het eenvoudig. Maar het blijft een uitdaging om de grote hoeveelheid informatie die er achter komt te ontsluiten voor een ruim publiek. Men moet echt met plezier op de digitale kaart kunnen grasduinen. Ook de vormgeving proberen we zo aantrekkelijk mogelijk te maken.'

Hoe passen de oude stadsplattegronden daar in?

'Een andere uitdaging is om oude kaarten zoals van Jacob van Deventer (circa 1560) en Joan Blaeu (1649) over de kaart en luchtfoto's van het heden te projecteren. Een hele puzzel om dat exact te laten passen, omdat men toen niet kon meten als wij. Maar het resultaat is erg mooi. Je kunt precies zien wat er veranderd is en wat er is gebleven, en dat is in Amersfoort heel veel. Zo zie je door de kaart van 1560 heen

op de Hof de marktkramen staan van de luchtfoto's van Google.'

DUIZENDEN FOTO'S

Voor het museum was het project een grote klus, omdat de lokaliseringen moesten worden gecontroleerd. Daarvoor hebben we **MIRTHE WOUDEBERG** ingehuurd: 'Twee jaar geleden heb ik stage gelopen bij het museum en dat heb ik ervaren als een ontzettend leuke en leerzame periode. Ik was

daarom ook blij verrast dat ik werd gevraagd mee te werken aan dit project. Inmiddels heb ik de studie Museologie bijna afgerond en is dit mijn eerste betaalde baan in het werkveld.'

Wat doe je precies?

'Mijn taak is om verschillende collectiestukken te koppelen aan een plek in Amersfoort. Het gaat hierbij om prenten, tekeningen of schilderijen waarop een gedeelte van de stad te zien is. In het registratieprogramma Adlib zorg ik ervoor dat deze afbeeldingen gezocht kunnen worden op straat, plein of monument en zo makkelijk gebruikt kunnen worden voor de nieuwe website.'

Het project valt juist mee voor **AGNES WITTE**, fotoconservator van het archief. Zij had alle foto's al op straatnaam geordend en voor lange straten met veel foto's onder-

verdelingen in bouwblokken gemaakt. Dit systeem heeft het museum overgenomen. Agnes Witte over de nieuwe internetpagina: 'Je kunt hiermee eenvoudiger laten zien hoe een gebied eruit zag vóór het bebouwd werd, zonder dat mensen eerst moeten zoeken naar verouderde straatnamen. Het is wel goed te bedenken dat je nog verder kunt met onze eigen website, omdat je daar op andere manieren kunt zoeken en ook archiveren, kranten en literatuur ontsloten zijn.'

Dat laatste geldt ook voor het museum. Op de eigen pagina zijn bijvoorbeeld schilderijen te vinden die je niet op een straatnaam kunt vastpinnen. Maar Amersfoort op de Kaart biedt zelf nog andere originele invalshoeken. De zeven stadsplattegronden vanaf 1560 en het panorama van Matthias Withoos (1671) zijn al een ontdekkingsreis op zichzelf. Ook is een handvol thema's uitgewerkt in de vorm van een wandeling, zoals bier en de verdedigingswerken van de vestingstad. En dat is nog maar het begin, want we hopen Amersfoort op de Kaart later nog uit te breiden!

www.amersfoortopdekaart.nl

www.archiefeemland.nl

www.museumflehte.nl/collectie

www.ab-c.nl

Gerard Raven is conservator van Museum Flehite.